

Budgettet for 2005 med overslagsårene 2006-2008

Århus Kommune står over for nogle store udfordringer i de kommende år, hvor strukturreformen skal gennemføres, og hvor kommunens økonomi er under pres. Derfor er der brug for enighed og sammenhold for offensivt at kunne imødekomme fremtidens udfordringer. Forligspartierne har lagt afgørende vægt på at nå et bredt politisk forlig.

Magistratens oplæg til budgettet for 2005 har været, at den finansielle egenkapital skal bringes i balance, når forholdene vedrørende struktur- og udligningsreformerne er afklaret og størrelsen af et eventuelt indgreb kan fastlægges. Forligspartierne er enige om, at eventuelle nødvendige indgreb skal gennemføres senest i forbindelse med budgetlægningen for 2007.

Magistraten har endvidere indstillet, at der *"snarest igangsættes en grundig analyse af de ikke-styrbare overførsels- og serviceudgifter med henblik på at afdække årsagerne til udgiftstigningen i Århus Kommune."*

Forligspartierne kan tilslutte sig en sådan analyse og er enige om, at før der via denne analyse er skabt overblik over området, kan eventuelle mindredgifter på de ikke-styrbare områder ikke anvendes til budgetudvidelser på de styrbare områder eller til forbedringer af nøgletallene. Kommisoret for analysen fremgår af bilag 1. Forligspartierne forudsætter, at der i forbindelse med delanalyserne sættes fokus på de langvarige sygedagpengesager for at få belyst de eventuelle muligheder for, at sagerne kan afsluttes hurtigere end i dag. De langvarige sygedagpengesager udgør et problem både menneskeligt og økonomisk.

Forligspartierne har endvidere afsat en pulje på 1 mio. kr. pr. år, som skal anvendes til iværksættelse af særlige indsatser på områder, hvor der i forbindelse med analysen viser sig behov for at iværksætte særlige initiativer. Udmøntning af beløb fra puljen forudsætter enighed blandt forligspartierne.

Forligspartierne ønsker at sætte fokus på initiativer, der kan være med til at udvikle kommunen. Der er udfordringer, der skal løses, men der er også spændende nye initiativer, der skal sættes i gang.

En aktiv erhvervs- og beskæftigelsespolitik

Århus Kommune har gennem de seneste ca. 15 år satset målrettet på en erhvervs politik, der har til formål at skabe økonomisk vækst og dermed balance mellem udbud og efterspørgsel af arbejdskraft. Den aktuelle situation i Århus Kommune som i resten af landet er, at der er blevet flere ledige. På den baggrund er forligspartierne enige om, at den erhvervsfremmende politik skal knyttes stærkere til den beskæftigelsesfremmende indsats vedr. aktivering af personer, der ikke er i beskæftigelse.

De erhvervspolitiske strategier og handlingsplaner er blevet formuleret og realiseret i et tæt og dynamisk samspil mellem aktører i lokalsamfundet: erhvervsvirksomheder, organisationer, faglige organisationer, uddannelsesinstitutioner, offentlige myndigheder m.v. Dette samspil har medvirket til at styrke vækstgrundlaget, og forligspartierne er enige om, at parternes involvering i erhvervs- og beskæftigelsespolitikken skal fastholdes.

Forligspartierne ønsker at fortsætte den målrettede satsning og er i den forbindelse opmærksom på de udfordringer, der ligger i den nye struktur for den offentlige sektor med nedlægelse af amterne, oprettelse af regioner og dannelse af nye langt større kommuner.

Århus har som udgangspunkt en favorabel position med markante videncentre, en alsidig erhvervsstruktur, en god infrastruktur og et bredt engagement fra lokalsamfundets aktører. Forligspartierne vil arbejde for, at Århus bevarer og udbygger denne position og er parate til at gøre en aktiv indsats for, at Århus kan virke som lokomotiv for erhvervsudviklingen i den nye offentlige struktur.

Dette fordrer en aktiv indsats sammen med de mange aktører i byen og et udvidet strategisk samarbejde med de øvrige store byer og nabokommuner. Der skal i denne sammenhæng sættes bredt på områder spændende fra sammenhængen mellem videnmiljøer og erhvervsliv, en alsidig erhvervsudvikling, der også åbner jobmuligheder for de korttidsuddannede, over internationalt samarbejde og infrastruktur til attraktive kultur- og fritidsmuligheder og sammenhængen mellem kultur og erhverv.

Byrådet vil i 2005 blive forelagt en indstilling om en ny erhvervshandlingsplan - Vækst i Århus IV. Som en del heraf vil byrådet tage stilling til de visioner, mål og strategier, der skal ligge til grund for kommunens indsats på det erhvervspolitiske område i de kommende år. Et afgørende hovedformål vil fortsat være økonomisk vækst for derigennem at skabe balance mellem udbud og efterspørgsel af arbejdskraft.

Med henblik på at styrke Erhvervsafdelingen, og dermed den erhvervsfremmende indsats, samt sikre en målrettet anvendelse af de midler, kommunen anvender på området og med henblik på at fastholde den langsigtede vedvarende indsats, gennemføres en beskrivelse og analyse af følgende områder:

Kommunens aktiviteter på erhvervsfremmeområdet.

- Basisydelse som strategiudvikling, betjening af erhvervskontaktudvalget, strategiske alliancer som "Købstadssamarbejdet" og "11 kommunesamarbejdet", varetagelse af kommunens interesser i tilknytning til strukturreformen, markedsføring, administration af erhvervspuljen, internationale kontakter m.v.
- Sikring af fremdrift i projekter fra erhvervshandlingsplanen og ad hoc projekter.
- En forenkling af erhvervspuljeadministrationen.
- Bemanning og fysisk placering af kommunens aktiviteter på erhvervsfremmeområdet. Analysen af den fysiske placering skal ske med henblik på udflytning fra Rådhuset og placering i tilknytning til et dynamisk forsknings-, uddannelse-, erhvervs- eller kulturelt miljø.
- Konsekvensen af en mere projektorienteret arbejdsform

Det forudsættes, at Borgmesterens Afdeling senest september 2005 fremsender en analyse af disse forhold til byrådet. Erhvervskontaktudvalget anmodes om at fungere som følgegruppe for analysen.

Samarbejdet med eksterne parter

- muligheden for større inddragelse af netværk fra erhvervslivet, de faglige organisationer og uddannelsesinstitutionerne.

Erhvervskontaktudvalget opfordres til at tage dette emne op, således at resultatet kan forelægges byrådet i efteråret 2005 sammen med den kommende erhvervshandlingsplan Vækst i Århus IV.

Erhvervshandlingsplanen

- Effekten af at samle kræfterne om færre, større og mere markante projekter, herunder en tilsvarende sanering og forenkling af erhvervshandlingsplanen.
- En fokusering af markedsføringsindsatsen mod færre og mere markante projekter.

Budgetforlig 2005-2008

Erhvervskontaktudvalget opfordres ligeledes til at tage dette emne op i tilknytning til udarbejdelse af erhvervshandlingsplanen Vækst i Århus IV.

Fremrykning af anlægsprojekter

I den nuværende beskæftigelsessituation kan Århus Kommune bidrage til at nedbringe ledigheden gennem øgede investeringer. Forligspartierne anmoder derfor om, at alle forvaltninger bestræber sig på hurtigst muligt at iværksætte de anlægsarbejder, der er afsat i budgettet for 2005.

Forligspartierne ønsker endvidere at fremrykke investeringer i genopretning og vedligeholdelse af bygninger og anlæg på de områder, hvor det er særlig tiltrængt. For at give et incitament til at fremrykke sådanne investeringer ønsker forligspartierne, at der for projekter, der fremrykkes til 2005 fra de efterfølgende år, ikke fratrækkes forrentning, sådan som det ellers er praksis ved fremrykning af anlægsprojekter. Der afsættes en pulje på 2 mio. kr. årligt i 2005 og 2006 til at finansiere den manglende forrentning. De generelle bestemmelser om udbud skal følges.

Forligspartierne er opmærksomme på, at øgede anlægsinvesteringer i 2005 sker med forbehold for Indenrigs- og Sundhedsministeriets godkendelse, jf. godkendelsesordningen for anlægsinvesteringer.

Multimediehuset

Forligspartierne er enige om, at der allerede nu kan ske en afklaring af starttidspunktet for etableringen af et nyt Multimediehus i Århus placeret på de bynære havnearealer.

På den baggrund frigives midler allerede i 2005 og 2006 med henblik på finde en afklaring af starttidspunkt og placering af byggeriet samt undersøgelse af alternative samarbejdsformer blandt andet nye modeller for projektstyring. En del af rådighedsbeløbet til byggeriet i 2012 fremrykkes på den baggrund med 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2005 og 2006. Forrentningen af de fremrykkede beløb udgør 0,8 mio. kr. i 2005 og 0,7 mio. kr. i 2006 og finansieres via puljen til fremrykning af anlægsinvesteringer (jf. afsnittet vedr. En aktiv erhvervs- og beskæftigelsespolitik).

Forslag til finansieringen af de forøgede driftsudgifter fremsendes senest forud for budgetforhandlingerne i forbindelse med budget 2009-2012, idet Multimediehuset forventes klar til ibrugtagning i 2012. Ved budgetlægningen for 2009-2012 vil der være et bedre kendskab til,

Budgetforlig 2005-2008

hvordan de elektroniske medier og muligheder påvirker kundebetjeningen indenfor den samlede biblioteksvirksomhed.

Erhvervsgrunduddannelser (EGU)

EGU er en individuelt tilrettelagt uddannelse, der henvender sig til unge, der befinder sig i en utilfredsstillende uddannelsesmæssig eller beskæftigelsesmæssig situation. Det er en 2-årig kommunal uddannelse, der sammensættes specielt for den enkelte. Forligspartierne ønsker at udvide antallet af EGU-forløb med 25 pladser samt tilføje en ekstra EGU vejleder. EGU-vejlederen forestår både undervisning, har tæt kontakt til den unge og til arbejdspladsen i forbindelse med de praktikforløb, som de unge gennemgår.

De 25 pladser forventes primært anvendt til unge flygtninge og indvandrere, idet disse unge ofte har særlige komplekse problemstillinger i forhold til et uddannelsesforløb på det danske arbejdsmarked. Udvidelsen koster 1,7 mio. kr. i 2005 og 2,5 mio. kr. pr. år i de efterfølgende år, hvoraf de 400.000 kr. vedrører lønudgifter m.m. til EGU-vejleder. Udgiften finansieres af midler fra puljen "Initiativer til forbedring af flygtninge og indvandreres beskæftigelsessituation".

Jobkonsulenter

Et kendetegn ved beskæftigelsesforanstaltningerne i kommunen og AF er, at indsatsen gerne skal lede til ordinær beskæftigelse, alternativt beskæftigelse på beskyttede vilkår. Hertil har kommunen lovgivningsmæssigt en række redskaber. Indsatsen ift. private arbejdsgivere har høj prioritet, og et centralt redskab er her løntilskudsordningen.

Kommunens Arbejdsmarkedsafdeling har gode redskaber ift. den virksomhedsrettede indsats, men begrænsede ressourcer på jobkonsulentsiden. Ansættelse med løntilskud forudsætter en aktiv indsats fra en jobkonsulent. Vurderingen er, at flere jobkonsulentressourcer vil kunne løfte anvendelsen af redskabet og forventeligt få flere i selvforsørgelse via jobs i den private sektor.

Et forhøjet aktivitetsniveau som følge af indføring af Straksafklaring for alle nye kontant-hjælpsmodtagere og den øgede beskæftigelsesmæssige indsats i tilknytning til JobVest samt Arbejdsmarkedsnetværket medfører et forstærket behov for at øge den virksomhedsrettede del af jobindsatsen.

Budgetforlig 2005-2008

Forligspartierne er på den baggrund enige om at ansætte yderligere 5 jobkonsulenter i Arbejdemarkedsafdelingen. Udgiften herved finansieres via en merbevilling på 1 mio. kr. i 2005 og 2 mio. kr. årligt fra 2006 og frem.

Med en udvidelse på 5 jobkonsulenter forventer forligspartierne at kunne øge effekten af den kommunale straksafklaring og styrke indsatsen i JobVest.

Kultur - Erhverv - Århus en by i Europa

Det er kreativitet og viden, der skal skabe vækst i morgendagens samfund. Det er egenskaber, Århus Kommune skal tiltrække udefra, fastholde og opdyrke selv. Derfor skal der sættes bredt på områder spændende fra sammenhængen mellem videnmiljøer og erhvervsliv, en alsidig erhvervsudvikling til attraktive kultur- og fritidsmuligheder. Sammenhængen mellem kulturelle produktionsmiljøer og erhvervsliv skal styrkes, så der skabes yderligere grobund for talent og virkelyst.

Århus skal være en markant kulturby i Danmark og Europa, hvor man kan møde det bedste inden for de kreative og kulturelle erhverv. På den måde styrkes byens kulturelle identitet og profil, og byen gøres tiltrækkende.

Den positive udvikling, hvor kultursektoren i høj grad bliver til et væksterhverv, skal fortsættes gennem en styrkelse af de kreative og kulturelle erhverv i Århus - gerne med et internationalt fokus.

International strategi

Århus Kommune har gennem mange år deltaget i forskellige internationale projekter og samarbejder med byer fra andre lande. Visionen for Århus er bl.a., at byen skal være en by i bevægelse herunder, at vi skal orientere os internationalt og gøre os gældende blandt de bedste.

Samfundets stigende globalisering og internationalisering har affødt nye muligheder og udfordringer for Århus Kommune og kommunens aktive deltagelse i internationale projekter med henblik på blandt andet at lære af andre byer og viderebringe egne erfaringer f.eks. om løsning af kommunale opgaver.

Århus skal være internationalt orienteret for at lære af andre og bidrage til at forbedre den kommunale service, forberede byens børn og unge på det internationale samfund og for at

Budgetforlig 2005-2008

forbedre erhvervslivets muligheder for at konkurrere internationalt. Samtidig bidrager en international profil til et mere forskelligartet og dynamisk kultur- og uddannelsesliv, som kan styrke byens markedsføring som en stærk viden- og kulturby.

Forligspartierne er enige om, at der skal udarbejdes en egentlig international handlingsplan, når den internationale strategi er evalueret primo 2005. I forbindelse med evalueringen af handlingsplanen skal muligheden for etablering af et internationalt kontor vurderes, og det skal analyseres hvilken rolle Bruxelles-kontoret kan have i en fremtidig international strategi.

Medieområdet

Den århusianske medieverden skal styrkes, så Århus står bedre rustet i det nationale og internationale mediebillede.

Styrkelsen skal bl.a. ske gennem:

- Et stærkere samarbejde mellem medievirksomhederne og de respektive lokale uddannelsesinstitutioner
- Fælles brancheinitiativer for at sikre nuværende og fremtidige statslige mediearbejdspladser i byen (eksempelvis DR-provins kontra DR-Ørestaden)
- Deltagelse i internationale medieprojekter under diverse EU-programmer
- Bedre udnyttelse af faglige og fysiske ressourcer på området (for eksempel den faglige viden i DR i forhold til Filmbyens nye fysiske rammer)
- Bedre vilkår for de forskellige aktører i Mediehuset i Århus

Inspirationskilden og forbilledet for satsningen på medieområdet er de gode erfaringer med Katrinebjerg-projektet, hvor både uddannelsesinstitutioner, forskningsmiljøer og lokale virksomheder formår at dele fælles viden og samtidig styrke deres respektive konkurrenceprofil.

Udover de attraktive arbejdspladser og den profilering, der ligger i et veludviklet medienetværk, har Århus Kommune en interesse i at udvikle den kommunale elektroniske information samt at sikre borgernes adgang til lokalt produceret radio og tv. Når det nye multimediehus står klar, er det desuden vigtigt, at der er stærke organisationer til at fylde de nye rammer ud, og her er radio-/tv-området et væsentligt element.

Der afsættes derfor 200.000 kr. i 2005 og 700.000 kr. i 2006 og frem til styrkelse af medieområdet i Århus. Beløbet udmøntes efter en bred mediepolitisk arbejdskonference, der skal afdække, hvad mediebranchen mest hensigtsmæssigt kan arbejde sammen om, og hvordan

Budgetforlig 2005-2008

medieområdet i Århus iøvrigt kan styrkes. Udgifter til konferencen afholdes af det afsatte beløb. Initiativet bearbejdes nærmere i tilknytning til det kommende mediepolitiske oplæg og den kommende erhvervshandlingsplan IV, hvori der også fastlægges en organisatorisk forankring af initiativet.

Skoleområdet

Forligspartierne vil med budgetaftalen sikre, at der rettes op på de budgetmæssige problemer, der er opstået på skoleområdet., jfr.også den analyse der blev foretaget på baggrund af regnskab 2003 og det foreløbige forventede regnskab for 2004, herunder de første forventninger for det nye skoleår.

Forligspartierne har på den baggrund prioriteret at afsætte et beløb på 20 mio. kr. i 2005, 35 mio. kr. i 2006 og 30 mio. kr. årligt derefter til en genopretning af området. Af disse midler er 3,1 mio. kr. p.a. øremærket til en fortsættelse af skolefrokostordningen og 3,1 mio. kr. p.a. er øremærket til specialundervisningsområdet. De resterende midler indgår i den samlede ramme og sikrer en genopretning af balancen i skolevæsenets økonomi - herunder at der er rettet op på ændrede forudsætninger for de tildelte lønrammer til ansættelse af nye lærer, der ikke er tjenestemænd samt barselsudgifter.

Med henblik på at afvikle underskuddet samt neutralisere eventuelle yderligere ubalancer i skolevæsenets økonomi, er forligspartierne enige om, at der hurtigt tages initiativ til bl.a. at reducere væksten i lønomkostningerne herunder at opsiges og genforhandles udgiftskrævende forhånds- og lokalaftaler. Udgangspunktet for genforhandlingen skal være, at ingen ansatte oplever en lønnedgang. Endvidere gennemføres en ændret fordeling af lærernes arbejdstid med henblik på at øge lærernes undervisningsforpligtelse med 2 pct. svarende til ca. 20 min. pr. uge. Dette modsvares af en reduktion i den øvrige arbejdstid f.eks. pauser og møder. Herved prioriteres elevernes samlede undervisningstimetal. Dette skal ses på baggrund af, at det specielt er udviklingen i lønomkostninger, der belaster skolevæsenets økonomi, og at de økonomiske forudsætninger for tidligere indgåede forhånds- og lokalaftaler er bristede. Forligspartierne forudsætter endvidere, at Magistratens 4. Afdeling fremsender en indstilling til byrådet om ændring af lønsumsstyringen af skoleområdet i indeværende år. I forbindelse med budgetlægningen for 2006 fremlægger Magistratens 4. Afdeling foråret 2005 en samlet model for den fremtidige økonomistyring af hele skoleområdet. Modellen skal baseres på en entydig sammenhæng mellem dispositionsret og økonomisk ansvar, således at der hurtigt kan reageres, hvis der skulle opstå ubalancer.

Budgetforlig 2005-2008

Der skal i øvrigt henvises til forslaget om fremrykning af anlægsarbejder - et forslag der også omfatter anlægsarbejder indenfor skolevæsenets område.

Udvikling af skolernes legepladser

Der afsættes en anlægsbevilling på 2,5 mio. kr. (en KB-bevilling) i 2005 med henblik på udvikling og vedligeholdelse af skolernes legepladser til at fremme af bevægelse og motion blandt skolebørnene.

Forligspartierne er enige om, at der skal være opmærksomhed på en yderligere udvikling og vedligeholdelse af legepladserne i forbindelse med udmøntning af anlægsreserverne, som finder sted i forbindelse med budgetlægningen for 2006-2009.

Magistratens 4. afdeling anmodes om, som beslutningsoplæg til denne udmøntning, at udarbejde en strategi for indretning af skolegårde med henblik på, at skolegårdenes indretning primært sikrer plads til udfoldelse med et pædagogisk sigte og med sigte på at fremme bevægelse og motion blandt børnene.

Socialrådgivere på skolerne

Med henblik på en styrket indsats i arbejdet med udsatte børn og unge i lokalområderne er der lavet forsøg med ansættelse af socialrådgivere på udvalgte skoler i Århus. Det konkrete mål med forsøgene har været at skabe helhed og sammenhæng i indsatsen samt at effektivisere og intensivere samarbejdet mellem skoler og familiecentre.

Forligspartierne ønsker, at de iværksatte ordninger gennemgås og vurderes med henblik på udbredelse til andre skoler i Århus Kommune, i det omfang det er økonomisk muligt inden for rammerne af det eksisterende distriktssamarbejde. Det er forligspartiernes forventning, at en udbredelse af forsøgene med socialrådgivere på skolerne vil kunne styrke samarbejdet om hjælp til de udsatte børn og unge i Århus.

Magistratens 1. og 4. Afdeling anmodes om at fremsende en status for dette arbejde i forbindelse med den allerede aftalte afrapportering om distriktssamarbejdet.

Forsøg med fleksibel skolebuskørsel

Som følge af Sporvejens nedlæggelse af 5 lokale buslinier, har skolevæsenet igangsat et forsøg med afprøvning af en mere fleksibel skolebusmodel.

Under forudsætning af, at chaufføren vurderer, at der er tid og plads, vil den nye model give borgerne i lokalområderne mulighed for gratis at anvende skolebussen. Denne model indebærer dog en risiko for, at passagerer, som ikke er visiteret til skolebuskørsel, ikke vil blive medtaget i skolebussen. Ud fra en juridisk betragtning ophører skolens tilsynspligt, når eleverne forlader skolens område, hvor forældrene har ansvaret for barnet.

Forsøget forløber i efteråret 2004 og evalueres ved årets udgang. Forligspartierne ønsker at følge forsøget tæt.

Så fremt forsøgsordningen viser sig at give problemer i forhold til kapaciteten i skolebusserne, med risiko for at alle børn ikke kan medtages, vil forligspartierne drøfte løsningsmuligheder indenfor den kollektive trafik.

Etablering af ungdomsklubtilbud i Frydenlund

I forbindelse med udmøntningen af de vedtagne besparelser på klubområdet og fordelingen af tilskud for 2004 til FO-klubberne og de åbne ungdomsskoleklubber, besluttede Folkeoplysningsudvalget, at den åbne ungdomsskoleklub i Frydenlund fra 1. januar 2005 ikke længere skulle have tilskud, idet opgaven efter udvalgets mening har en socialpædagogisk karakter, som rækker ud over de muligheder en FO-klub og en åben ungdomsskoleklub har.

Forligspartierne vurderer, at der fortsat er behov for et socialpædagogisk fritidstilbud til de 14-18 årige i Frydenlundkvarteret. Et sådant tilbud etableres - eventuelt i form af en satellit til en af de nærmest beliggende sociale klubber i Herredsvang eller Møllevangen.

Forligspartierne har derfor afsat en tilskudsramme på 275.000 kr. til etablering af et socialpædagogisk fritidstilbud for de 14-18 årige i Frydenlundkvarteret.

Århus Bymuseum

Der afsættes 300.000 kr. årligt fra 2005 og frem til ikke forudsete afledte driftsudgifter i forbindelse med udvidelsen af Bymuseet. Med denne forøgelse af museets driftstilskud er der skabt en fremtidssikret ramme om det renoverede museum, som sikrer museets drift i årene fremover herunder også, at museet har mulighed for løbende at foretage vedligeholdelse af de nyetablerede og renoverede bygninger

Budgetforlig 2005-2008

Århus Kunstbygning

Der afsættes 300.000 kr. årligt fra 2005 og frem til ikke forudsatte afledte driftsudgifter i forbindelse med udvidelsen af Århus Kunstbygning. Med denne forøgelse af museets driftstilskud er der skabt en fremtidssikret ramme, som sikrer museets drift i årene fremover herunder også, at museet har mulighed for løbende at foretage vedligeholdelse af den nyetablerede bygning.

Århus Festuge

Forligspartierne ønsker med en bevilling på 375.000 til Århus Festuge at sikre, at Festugen kan realisere sin langsigtede samarbejdsstrategi i forhold til det lokale kulturliv. Bevilling gives fra 2005 og frem.

Gymnastikgården

Forligspartierne ønsker at give et tilskud på 200.000 kr. årligt fra 2005 og frem til Gymnastikgården. Gymnastikgården yder en stor indsats i lokalområdet og giver et unikt tilbud til børn og unge i Århus. Foreningen råder samtidig over eliteholdet Flying Danish Superkids, som igennem mange år været en flot repræsentant for byen via deres opvisninger over hele verden.

Den endelige afklaring vedr. udmøntning af tilskuddet aftales nærmere med Fritids- og Kulturforvaltningen.

Cirkus Tværs

Der afsættes 100.000 kr. årligt fra 2005 og frem til forøgelse af tilskuddet til Cirkus Tværs.

Hensigterklæring vedr. Moesgaard Museum

Moesgaard Museum planlægger byggeri af en ny museumsbygning på 11.000 m² uden offentligt anlægstilskud. Det forventes, at byggeriet er afsluttet i 2008, hvor bygningen vil blive taget i brug.

Udvidelsen af Moesgaard Museum er nødvendig, da man ikke er i stand til på tilfredsstillende vis at løse de museale opgaver og lave en nutidig formidling i de eksisterende rammer. Udvidelsen af museet afstedkommer en stigning i behovet for offentligt driftstilskud.

Forligspartierne tilkendegiver, at man i det kommende budgetforlig for 2006-2009 vil være positivt indstillet overfor at forøge driftstilskuddet til Moesgaard Museum.

Styrket indsats mod sygefravær

Sygefraværet på de kommunale arbejdspladser skal nedbringes. Dette skal realiseres bl.a. gennem en øget indsats for sundhed og trivsel på arbejdspladserne. Byrådet får i begyndelsen af 2005 en indstilling om de fremtidige sundhedsordninger i kommunen.

Desuden skal incitamentet til en aktiv sygefraværsindsats i de enkelte afdelinger øges, bl.a. ved at en del af gevinsten ved et fald i sygefraværet målrettet anvendes til yderligere initiativer til forbedring af sundhed, trivsel og arbejdsmiljø. Incitamenter kan blandt andet tilvejebringes gennem forsøg med brug af resultatløns, ekstra midler til efter- og videreuddannelse, sundhedsordninger m.v. i forbindelse med nedbringelse af sygefravær.

Resultatløn kan ydes til både ledere og medarbejdere for aktiv deltagelse i sundheds- og trivselsfremmende aktiviteter, der nedbringer sygefraværet og medvirker til at fastholde medarbejdere på arbejdspladsen. Det forudsættes, at alle magistratsafdelinger inden den 1. juli 2005 drøfter den lokale indsats og vurderer mulige forsøg i samarbejde med de respektive HovedMed-udvalg.

De lokale initiativer kan støttes via tilskud fra den eksisterende pulje på 350.000 kr. årligt til styrkelse af sundhed og trivsel. Dette beløb suppleres op med yderligere 1 mio. kr. årligt, således at det udgør 1,35 mio. kr. pr. år. Tilskud skal gives til at understøtte processen i projekter, der fremmer sundhed og trivsel for derigennem målrettet at nedbringe sygefraværet og øge arbejdsfastholdelsen.

I tilknytning til arbejdet forudsættes det, at Borgmesterens Afdeling i samarbejde med magistratsafdelingerne vurderer muligheden for kvantitativt at måle resultatet af indsatsen mod sygefravær og indsatsen for arbejdsfastholdelse, idet der alene målt på sygefraværet kan være tale om 2 modsatrettede effekter.

Byrådet får i forbindelse med indstillingen om de fremtidige sundhedsordninger samtidig en indstilling om udbygning af incitamenter i sygefraværsindsatsen samt en styrket tværgående erfaringsopsamling og udveksling samt evaluering i forhold til nye initiativer. Desuden vil

Budgetforlig 2005-2008

der blive udarbejdet "værktøjskasser" til brug for ledere og medarbejderrepræsentanternes håndtering af sygefraværet, herunder sygefraværssamtaler.

Indsatsen afrapporteres i de årlige personaleredegørelser. Der foretages endvidere en uddybende evaluering af indsatsen i Personaleredegørelse 2005, der udkommer i 2006. Byrådet har tidligere besluttet, at denne personaleredegørelse skal have arbejdsmiljø - herunder sundhedsfremme og andre forebyggende tiltag - som tema. Det skal i tilknytning hertil vurderes, hvilke incitament, der har størst effekt i forhold til nedbringelse af sygefraværet.

Der iværksættes endvidere i et samarbejde mellem Borgmesterens Afdeling og Magistratens 1. Afdeling en evaluering af de nuværende partnerskabsaftaler i forhold til Århus Kommune som arbejdsplads. Evalueringen gennemføres ved inddragelse af ekstern konsulentbistand og har til formål at få et grundlag for en hurtigere indsats i sygedagpengesagerne herunder få koncentreret og prioriteret indsatsen i forhold til de vanskelige sager og reducere ressourcetilbruget i forhold til "de glatte sager".

Den nye arbejdsmiljøreform og arbejdsmiljøcertificering af Århus Kommune

Den nye arbejdsmiljøreform indebærer en udfasning af BST-puljen over en årrække og i sammenhæng hermed en reduktion af kommunernes bloktilskud med virkning fra den 1. juli 2004.

Der fremgår følgende af regeringsaftalen om kommunernes økonomi:

“Som et led i arbejdsmiljøreformen afskaffes BST-pligten for kommunale arbejdsgivere per 1. juli 2005 og kommunernes bloktilskud reduceres som følge heraf. Kommunerne har blandt andet brugt de hidtil lovpligtige BST-ydelser i en forebyggende arbejdsmiljøindsats. Regeringen og KL er enige om, at ophør af BST-pligten giver anledning til at tilpasse udgifterne i kommunernes forebyggende arbejdsmiljøindsats, svarende til bortfaldet af disse ydelser fra BST, hvis reformen skal være udgiftsneutral for kommunerne.”

I Århus Kommune får bloktilskudsreduktion primært betydning for ældreområdet, hvor BST-pligten udfases den 1. juli. Samtidig er ældreområdet et område med relativt mange ulykker og skader og udgifter til erstatninger m.v. Ældreområdet er, jævnfør byrådsbeslutning herom, efter udbud tilsluttet den kommunale BST. Kontrakten udløber den 1. marts 2006.

Budgetforlig 2005-2008

Forligspartierne er enige om, at kontrakten videreføres på uændrede vilkår, hvilket medfører en engangsudgift på ca. 1,9 mio. kr. i 2005 og ca. 0,6 mio. kr. i 2006. Det forudsættes i den forbindelse, at BST ressourcerne anvendes til at fremme en arbejdsmiljøcertificering af hele Århus Kommune.

Fordelene ved en arbejdsmiljøcertificeret kommune er blandt andet, at virksomheden opnår en grøn arbejdsmiljøsmiley, undgår udgiftskrævende påbud fra Arbejdstilsynet om rådgivning, samt opnår rekruteringsmæssige gevinster. Desuden vil en certificering medføre et mere systematisk arbejdsmiljøarbejde og dermed bedre muligheder for at reducere omfanget af skader og erstatninger.

Ligestilling

Forligspartierne ønsker at sætte fokus på både den kønsmæssige og den etniske ligestilling. Derfor ønskes det at gøre ligestilling til et tema i Personaleredegørelsen i 2005 for Århus Kommune og herefter et tema hvert andet år.

Temaet skal indeholde en opgørelse over køns -og etnicitetsfordelingen mellem topchefer og chefer på mellemlider niveau. På daginstitutionsområdet ønskes en opgørelse af køns -og etniskfordelingen for ledere sammenholdt med størrelsen af institutionerne. På folkeskoleområdet ønskes en opgørelse af køns -og etnicitetsfordelingen på ledelsesniveau og en opgørelse af fordelingen i lærergruppen på skoleniveau. I forhold til MED-systemet ønskes en opgørelse af køns -og etnicitetsfordelingen for formænd og næstformænd. Desuden ønskes der en generel opgørelse på køn og etnicitet i forhold til Ny Løn. Der ønskes samtidig en opgørelse i forhold til afholdt barsel samt barnets første sygedag.

Udarbejdelsen skal ske i samarbejde med Ligestillingsudvalget.

Frivilligt arbejde

Forligspartierne ønsker, at Århus Kommune medvirker til at lette de frivillige sociale organisationer og foreningers administrative byrde i forbindelse med ansøgning om midler m.v.

Med henblik på at videreudvikle samspillet mellem Århus Kommune og de frivillige organisationer og foreninger samt lette de frivillige organisationer og foreningers adgang til information om puljer og andre midler til frivilligt arbejde foretages der derfor i samarbejde mellem Borgmesterens Afdeling, Magistratens 1. Afdeling, Magistratens 3. Afdeling og de frivillige organisationer og foreninger en gennemgang og drøftelse af behov og muligheder,

Budgetforlig 2005-2008

herunder mulighederne for at anvende elektroniske løsninger til at lette overblikket over puljer, ansøgningsfrister og ansøgningsprocedurer m.v. Resultatet heraf vil blive forelagt Byrådet senest i foråret 2005.

Aktivitetmidler til den boligsociale indsats

I forbindelse med budgetlægningen for 2004 blev der afsat 1,5 mio. kr. til det boligsociale arbejde. Forligspartierne ønsker at styrke den boligsociale indsats ved at afsætte yderligere 400.000 kr. årligt til aktivitetmidler i forbindelse med det boligsociale arbejde.

Fritidstilbud til handicappede

Der bør arbejdes for, at mennesker med handicap kan deltage i det almindelige foreningsliv samt kultur, idræts- og fritidsaktiviteter for yderligere at styrke deres muligheder for på lige fod med almindelige borgere at tage del i samfundslivet.

Forligspartierne er enige om, at særligt fritidstilbuddene for de unge handicappede og udviklingshæmmede over 20 år kan opprioriteres eksempelvis gennem etablering af fritidsklubber eller lignende, hvor de unge handicappede kan mødes med andre og ligestillede unge. Dette kan evt. ske gennem en overbygning på en eller flere af de eksisterende kommunale fritidsklubber.

Med Strukturreformen overføres en række tilbud på handicapområdet fra Amtet til kommunen. Det er endnu uklart, hvilke tilbud det omfatter. I forbindelse med arbejdet med udmøntningen af Strukturreformen ønsker forligspartierne at få undersøgt mulighederne for etablering af supplerende fritidstilbud til de unge handicappede.

Forligspartierne anmoder derfor Fritids- og Kulturforvaltningen, Magistratens 4. Afdeling i samarbejde med Familieafdelingen i Magistratens 1. Afdeling om i denne forbindelse at undersøge mulighederne for supplerende fritidstilbud til unge handicappede over 20 år. I den forbindelse anmodes afdelingerne også om at undersøge muligheden for at fremrykke aktiviteten til 2005 indenfor den samme økonomiske ramme i perioden 2005-2008.

Forligspartierne er enige om at afsætte en reserve på 1 mio. kr pr. år i 2007 og 2008 med henblik på at finde en samlet finansiering på 2 mio. kr pr. år til etablering af fritidstilbud for handicappede over 20 år efter gennemførelsen af strukturreformen.

Tilgængelighed for alle i Århus Kommune

Forligspartierne finder det afgørende, at handicappede og svagtseende får sikre forhold og bedre tilgængelighed til offentlige bygninger.

Med udgangspunkt i indstillingen "Udviklingsprojektet "Tilgængelighed for alle i Århus Kommune" - Forslag til handlingsplan 2001 - 2004", som revideres primo 2005 afsættes en anlægsreserve på 0,2 mio. kr. årligt i perioden 2005-2008.

Midlerne skal sikre en fortsættelse af arbejdet med at skabe en varig og positiv udvikling, hvor de eksisterende barrierer for handicappede reduceres, og hvor der ikke skabes nye barrierer ved nyt byggeri. I særlig grad skal det ved nybyggeri og i forbindelse med ombygninger sikres, at offentligt tilgængelige bygninger bliver mere handicapvenlige. Det bør således tages stilling til etablering af niveaufri adgang, handicapparkeringspladser og handicaptolletter.

Sundhedshus Århus Vest

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt fra og med 2005 til permanentgørelse af Sundhedshus Århus Vest.

Institutioner for 0-2 årige og udsatte børn

Der afsættes samlet 3,6 mio. kr. i 2005 og 7,2 mio. kr. i 2006-2008 til institutioner med 0-2 årige samt udsatte børn.

Der gives 2 mio. kr. i 2005 og 5 mio. kr. årligt fra 2006-2008 til institutioner med børn fra 0-2 år. Midlerne prioriteres af bestyrelsen på den enkelte institution.

De resterende 1,6 mio. kr. i 2005 og 2,2 mio. kr. årligt anvendes til den forbyggende indsats, for eksempel:

- en styrkelse af den tidlige indsats i sundhedsplejen i forhold til de mest udsatte børn,
- flere personaleressourcer til arbejdet med de udsatte børn,
- støtte til kompetenceudvikling af medarbejdere der arbejder med udsatte børn.

Magistratens 1. Afdeling udarbejder en konkret indstilling om udmøntning af beløbet til den forebyggende indsats.

Indgåelse af samarbejde med TUBA i Århus

TUBA (Terapi og rådgivning for Unge og Børn af Alkoholmisbrugere mellem 14 og 35 år) er et projekt under den landsdækkende, velgørende organisation Blå Kors, der har som hovedformål at hjælpe mennesker, der er i nød på grund af alkoholproblemer og misbrug. TUBA Århus har været finansieret af satspuljemidler på 650.000 kr. årligt i 2003 og 2004. Støtten ophører pr. 31/12 2004.

Forligspartierne er enige om at afsætte et årligt tilskud til TUBA Århus i perioden 2005-2008 med henblik på en indsats i forhold til unge mellem 14 og 17 år. Denne målgruppe udgør ca. 20 pct. af TUBAs samlede målgruppe, og tilskuddet fastsættes på den baggrund til 130.000 kr. årligt. Merudgiften herved finansieres via en generel reduktion i Familieafdelingens øvrige budget til udsatte børn og unge.

Forventet øget statsindtægt

I forbindelse med lovforslaget om tvungen pasningsgaranti har Regeringen i finanslovsforslaget vedrørende 2005 afsat 100 mio. kr., som forventes fordelt efter de almindelige bloktilskudsregler. Det vil sige, at Århus Kommune forventer at få 5,3 mio. kr. årligt, hvis finansloven vedtages. Merindtægten er indarbejdet i budgetforslaget.

Udviklings- og miljøpulje på affaldsområdet - samt takstnedsættelse

Forligspartierne er enige om, at en del af besparelsen ved ophør af sortering skal anvendes til oprettelse af en pulje på 8 mio. kr. på affaldsområdet. Taksten nedsættes herefter med 125 kr.

Puljen skal anvendes til udvidet åbningstid på genbrugsstationerne, udvidet indsamling af batterier og småt elektronikaffald samt til miljøforbedringer og forskningsprojekter.

Beredskabsdimensionering

Forligspartierne afsætter 3,4 mio. kr. årligt til løsning af problematikken omkring beredskabsdimensioneringen.

Bispetorv

I planen "Investeringer i Fremtiden" blev der afsat 9 mio. kr. i 2005 til reovering af sandstensmuren ved Bispetorv. Forligspartierne er enige om, at der skal ske en samlet restaurering af området omkring Bispetorv, idet man er enige om, at sandstensmurens nuværende placering også fremover udgør torvets fysiske afgrænsning. Der afsættes foruden ovenstående et rådighedsbeløb på 18 mio. kr. i 2008-2009 til overfladerenovering af torvet samt Kannikegade og Teatergaden.

Forligspartierne finder, at Bispetorvs anvendelse som parkeringsplads skal ophøre efter restaureringen. I det omfang parkeringen ikke blot flyttes til andre ledige kommunale betalingspladser - f.eks. på Skolebakken – vil der være en mindreindtægt fra parkeringsafgifterne. Spørgsmålet om et eventuelt provenutab samt finansieringen heraf vil indgå i en samlet vurdering af Århus Kommunes parkeringspolitik senest med udgangen af 2008.

Der ønskes gennemført en idekonkurrence om den fremtidige anvendelse af det område på Bispetorv, der i dag anvendes til parkeringsformål. Det er hensigten, at konkurrencen skal gennemføres med fokus på inddragelse af borgerne i debatten om Bispetorvs fremtidige anvendelse.

Magistratens 2. Afdeling fremsender i 1. halvår 2005 en indstilling til byrådet om tilrettelæggelse af det samlede forløb, herunder reovering af sandstensmuren, idekonkurrence med fokus på borgerinddragelse samt projektering og anlæg af det samlede restaureringsprojekt.

Forsøg med bypark

Med henblik på afholdelse af events er forligspartierne enige om lejlighedsvis at sammenlægge Rådhusparken og Musikhusparken til én bypark.

Vedligeholdelse af veje og cykelstier

I de seneste år har trafikmængden været stigende, hvilket har ført til et forøget pres på kommunens veje og cykelstier. Samtidig giver såvel byudvikling som byomdannelse også et stigende behov for samtidige følgeinvesteringer i reguleringer af det eksisterende vejnet samt anlæg af nye veje og cykelstier.

Budgetforlig 2005-2008

Når kommunen eksempelvis i forbindelse med byudvikling og byomdannelse anlægger nye veje og cykelstier, skabes der et behov for fremtidig vedligeholdelse af disse nye veje og cykelstier. Forligspartierne er enige om, at når der anlægges nye veje og cykelstier, bør der i forbindelse med det konkrete anlægsprojekt undersøges, hvor store de fremtidige vedligeholdelsesomkostninger vil være. På den måde synliggøres det fremtidige vedligeholdelsesbehov, og det kan sikres, at anlæg af nye veje og cykelstier i mindst muligt omfang belaster vedligeholdelsen af de eksisterende vej og cykelstier.

Magistratens 2. Afdeling anmodes om at udarbejde forslag til modeller, der kan sikre vedligeholdelse i forbindelse med nye anlægsprojekter.

Byudviklingen i Århus skal fremmes

I de senere år er antallet af lokalplaner fordoblet - ikke mindst som følge af de nye byggemuligheder, der kom til med Kommuneplan 2001.

Med det store antal lokalplaner er der risiko for tidsmæssige forsinkelser til ugunst for de private bygherrer og til ugunst for de kommunale byggemodninger og efterfølgende grundsalg. Århus Kommunes tiltrækningskraft, erhvervsmæssigt og bosætningsmæssigt er afhængig af, at der til enhver tid er et tilstrækkeligt udbud af grunde til boliger og erhverv.

Forligspartierne er enige om, at der i 2005 og 2006 afsættes 1 mio. kr. om året til byudvikling. De ekstra ressourcer har til formål at fremme byudviklingen og klargøringen af arealerne i en hurtigere takt, samt sikre at afdelingens produktionsmål om lokalplaner på gennemsnitligt 12 måneder realiseres.

Frigørelsesafgift

Folketinget har i juni 2004 ophævet Lov om frigørelsesafgift. Århus Kommune har budgetteret med en årlig indtægt på 3 mio. kr., og sfa. af ophævelsen mister Århus Kommune disse indtægter. Denne mindreindtægt blev indarbejdet i budgetforslaget ifm. 1. fællesmøde. Århus Kommune betaler dog også en frigørelsesafgift, når kommunaltejet jord overføres fra landzone til byzone.

Som følge af usikkerhed omkring en evt. DUT-regulering sfa. lovændringen er den kommunale udgift, som bortfalder, endnu ikke udmøntet. Det har hidtil været forudsat, at mindreudgiften ville blive indarbejdet i forbindelse med teknisk budget for 2006. I forbindelse med

Budgetforlig 2005-2008

budgetdrøftelserne er alle udgiftsområder blevet vendt igen, herunder også frigørelsesafgiften. I forbindelse med denne revurdering er det sandsynliggjort, at der ikke vil ske en DUT-regulering, hvorfor mindreudgiften til frigørelsesafgift nu indarbejdes i budgettet. Mindreudgiften udgør 2,6 mio. kr. i 2006 og 6,9 mio. kr. i 2007 og 2008.

Hvis der mod forventning sker en DUT-regulering i forbindelse med lov- og cirkulæreprogrammet for 2004-2005, skal der tages stilling til finansieringen heraf i forbindelse med budgetlægningen for 2006.

Den Socialdemokratiske Byrådsgruppe

Venstres Byrådsgruppe

Det Konservative Folkepartis Byrådsgruppe Det Radikale Venstres Byrådsgruppe

Brian Korsgaard

Bilag 1: Kommissorium for analyse af ikke-styrbare områder

Bilag 2: Oversigt over økonomien i budgetforliget